ސާބިތު ހިތްއޮގެ ހިތްވަރު

ޢަލްޔަމް ބިންތު ޔަޙްޔާ، ހއ. އިހަވަންދޫ ސްކޫލް

މިއީ އައްޝައިޚް މަޖީދް ދޫސާ މާފަތްކަލޭފާނުގެ ވާދައިގެ ތަރުބިއްޔަތު ބާއްވާ ކުރުވާހަކަލިޔުމުގެ 35 ވަނަ ދައުރީ މުބާރާތް –
2023 ސާނަވީ ގިންތީން 1 ވަނަ ލިބިފައިވާ ވާހަކައެވެ.

އެންމެ ކުޑައިރުއްސުރެ ވެސް ދިރިއުޅުމަކީ ހަނދުމަކާ ބާރު އަޑު އިވެއެވެ. ނަމަވެސް އަހަރެން ހިކޭ އެއީ ވާހަކައެއް ފަރުވާކުރުމަކީ ގެންގުޅޭ އިބާރާތެއް ކަމަށެވެ. ފުރުމުތަކުގެ އަސަރުގަދަކޮށްދެމުން ބޭނުންކުރާ އުކުޅެއް ކަމަށެވެ. ދުވަހަކު ވެސް ހުދު އަހަރެންނަށް ހަނދުމާވާނީ ކުރިމަތިވާން ޖެހިދާނެ ކަމެއް ހީ ވެސް ނުކުރަމުވެ.

އަހަރެންނަކީ ޖަޒީރާ ކުއްޖެކެވެ. އަހަރެންގެ ދިރުގެ އިސްތިޤްރާރަކާއި ޖާދޫ ދީ ޚާލަތަށް ހިތްހަމަޖެހޭ ކުއްޖެއް ނުހުންނާނެ ބަނޑުބެލެ ފަރާތަކުން ނުވާނެއެވެ. އަޅު ގެރިޔާ ހިތްވަރާއި އިރާދާ ބަރާބަރު ކަރީގައި ނުކުރެވުނު ވެސް އަހަރެންގެ އަޑުގައި މަދުވާނެއެވެ. ކަކުލުން މައްޗަށް އަރާ ކުރު ސްޓްބޯޑިގައި ގޮތަށް ކުރިއަރާން އިންނަ ގޮތް ސިފަކޮށްލަން ފެށް މިއަދު އަހަރެން ދަތުރުކުރެވުނެވެ. ކަންމައިކަށް ބަރަށް ވިއްޔާރުކުރަން އައި ޖާނަކާން އަހަރެން ނުހަނު ކުރުދިއުނެވެ. އަހަރެންނަން ފެށް އެހާ ކުރުދިއުމީ ލޯބީގެ ގޮތުން ގެޔޮނުވެ. ކައިވެނީގެ ގޮތްޖަހައި ލޯބީގެ ނިސްބަތުން އުފެއްދުނެވެ.

ދިރިއުޅުމުގެ ޖައްބަރުގެ މިންވަރު ވެސް ނަގާ އަހަރެންގެ ހިތަށް ގޮވުން އަނބަކެއް ދިރާއީ 2004 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެމްބަރު 26 ގެ ކާރިސާއިންނެވެ. ކުރިމަތިވިގައި ނަރަކަ ސިފަވެގެން ދިޔަ ކަހަލައެވެ. އަދި މަރަން ތައްޔާރު ދުންކަން ސަލާމަތް ދަމާނަތްތަކެވެ. ކުރިން ނަމަ އަހަރެން ދުރަކީ އެ ސުންނާމީގެ ސަބަބުން އަހަރެން ލާން ގެންގުޅެން އަނބަރުއްނަމަ އާލާއި ދިޔައީއެވެ. ނަމަވެސް މިއަދު އަހަންނަން އެ ކަމަން ޖަކައި މާތްاللهއަށް ހިތާހިތުން ޝުކުރުކުރެވެއެވެ.

ހާލުގައި ވާލުވިދާ 20 އަހަރުގެ ތެރޭގައި އަޅަން އަތުރިގެ ގޮތުމެއް ލިމުވެ. މޫސުބުރާ އަޅައި ބޮޑުން ފަހަރު ނިވާވެ، އިހުސާސްތަކަ ތައްބާއަކުން ތައްބާވިމުވެ. ފިރިމީހާ އިސްތާހުކުރުވުމާ ތޫނުމުވެ. ނަމަވެސް ކޮށާއަށް އަހަރެންގެ ސަބަބުން ވާން ފެރި އުނދަގުލުވެ. ދިނީ ކަންކަމުގެ ސަބަބުން ދުމަފިރިންގެ ދެދުވަހި މައްސަލަތައް ޖެހުން ފެށިއެވެ. އެންމެ ފަހުން ރަޙްމަ ކުލޯގައި އާއްމު ގޮތުން ވަރިވިމުވެ.

ހުސްހިތްބައަށް މާ ގިނަ ދުވަހު ހުންނާކަށް އަހަރެންގެ ހިތުގެ ނުކުމެނުވެ. ހިތާ ފިރިހެނުންގެ ނަޒަރުގައި އަހަރެންނަށް އަމާޒުވާތީއެވެ. ޝައިޚާއުގެ ނަސޭހަތު ހޫނުކަމުގަ ދިގުލަބަ ފިރިހެނުން ހުރިހާ އެއް ޚިޔާލެއް ވެސް ދޫކޮށްލީއެވެ. އެހާ ބަރަޙިޔާތެއް އުޒާކަން ބޭނުމުވީއެވެ. އަހަރެން ވެސް ބޭނުންވީ އެ ބޮޑުވެ. ކައިވެނީގެ ކުރިން އަހަރެމެން ކުރީ އެންމެ ފުރުކާމާކަ. ދިރުވޭ މިހާރު ވީ ދަރަނިވެރިވާން ކަމަން އުނދަގޫތަކުގައި އަހަރެންގެ ކުރިއެރުމަށް ވީތޯ؟ ނަސީބު ދިމާކުރި ބޮޑުން އެހާ ވީ ތިއްބާބޭވުން ދަރު މިހާރުވެ.

"ސަވާ މި ކުރަނީ ވަރަށް މޮޅުކަމެއް. މި ޝަރީފާޔަ ހެއްދުވާކަށްއަޅައިގަތީ ކުރި ދުވަހެއް. ދިރާގެ ނަމުގެ ކޮންމެ
ކަމެއް ވެސް ކޮށްދޭން". ޓީޗަރުގެ އެ ޖުމުލަތަކެއް އަދިވެސް އަހަރެންގެ ކަންފަތުގައި ގުގުމަމުންދެއެވެ.

ޝަރީފާ އެކު އާންމުގެ ރަނގަޅު ދިރިއުޅުމެވެ. އަދި އަޅުގަނޑާ އެކު ދިރާސާގަ ދިރިއުޅުނީ އުޅުމަކުންނެވެ. ނަމަވެސް
އޭނާއެވެ. ޓީޗަރުގެ ބަސްތަކުގެ އަދިވެސް ލޮލުން. އޭނާގެ އެހެން އަތިރިބަކާއި ދަރިން ޓީޗަރުން އަހަރެންނަށް އެނގޭއެވެ. ނަމަވެސް
ކުލާހުގައި ރަނގަޅު ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް ނޫނެވެ. އޭނާ ބޭނާ ގޮތުގައި ރާއްޖޭގެ ބައެއް ފޮނުއްވާހަކަ އިސްތިޢުފާދިނުން ނުކުރެވޭ އެއަށް
އަމަލުކުރާކަށް ނުޖެހުނެވެ. ދައުލަތަށް ލިބޭ ބައެއް ފައިސާއަށް ހައްލު ފައިސާއަކަށް ނުވާތީ އެ ފައިސާއިން އަޖާ މިސްކިތްތަކުގައި
ނަމާދުކުރުމަށް ހަރުމުކަމެއްކަމެވެ. އެ ފައިސާއިން ސުކޫލްތަކުގެ މުދައްރިސުންނަށް އުޖޫރަ ދޭނީ ސުކޫލަށް ޒަކާތުން ވަނީވާނެއެވެ.
ހަސްފަތާގައި އިރުކޮޅު ޖެހުނުގެ ގަޑިއަށް ލިބޭނީ އެ ބަޔަކު ދެކޭކަން ނުޖެހޭނެއެވެ. ނަމަވެސް މިއީ އިސްލާމްދީނުގައެވެ؟ މިއީ
ހައްދުފަހަނައަޅާ ދީނުކަން އަހަރެން ބުނާލި އަދިޔާތާއެވެ. ދިރިއުޅުން ހަނގުރާމައަކަށް ވަނީ ހުރިހާކަމެއް ވާހަކައިގައި ޑޮކްޓަރު
ވެސް ވިސްނުން ފެނުނެވެ.

އެ ބަރަށް ގޮސް ދެ ހަފުތާއަށް އެދި އިރު އެކި ކަހަލަ އުނދަގޫތައް ފެނު ފެނުނެވެ. ނަމަވެސް ޝަރީފާ ލޮބުވެތި
ހަދަން ހަސްފަތާފަށް ދާކަށް އެއްބަހަށް ނުލިބެއެވެ. ދެން ބޭފުޅައި އެކުވެ މާ ހަޖޭ ހުރުގު އިޖާބަތުކެވެ.

"އެހެން ނޫނަސް އަހަރެން ކިޔަށް އެނގޭނީ ދީ މަގު ދަރިއަށް ކަމެއް؟ ދީ ފިރިހެންނާ ނުފޫޒުކޮށް ދޭނެ
ދިޔައީ. ދެ ހަފުތާ ތެރޭގައި ސަލާ އަހަރެންގެ ދަރިއަކަށް ބަލަދުޅިނުމަށް ނުވާތީ ކަމެއް!" ފިރިމީހާގެ އަސްލު ސުވާލު އަހަރެންނަށް
ފެންނަން ފެނި އަދި ކިރިޔާއެވެ. އެ ފަރު ނުބައި ފާފައަކަށް އަހަރެން އަތައިގަތް ބޮޑު އިރު ހިތުގައި ބިރުވެރިކަމެއް ވެސް
ނުލިބިއްޖެ؟ ފިރިހެނުން ވާހަކައިގައްޔާ ކިޔާއި އޭނާ އަހަރެންގެ ފަރު އަބުލީއެވެ. ބަރަށް ނުކުތުން ގަނޑުކޮށްލިއެވެ. މަންމަގެންނަށް
ވެސް ގެވެނި އޭނާގެ ފޮނުނުވެ. އެކުވެރިން މުއާމަލާތްތަކުގައި ދޭތެ ހަސްލިއެވެ.

ޝަރީފާގެ ގޮތުގައި ވަރަށް އާރާސްތުކޮށް ދިރިއުޅުނެވެ ގަރުން ދިރުވުން ނިކުމެލެވެ. ދިރިއުޅުނު އަހަރެންނަށް
ޖާނަލް ނުކުރަނީ ޝަރީފާގެ ހުނަރު ފިޔަވަޅު ސަލާމަތްވުނެވެ. ހަސްފަތާތަކަކު ނުހަށް ގޮތުގައި ހުއްޓައި ބޮޑަށް އުނދަގޫ އަގު ކަހަލަ
ބޮޑެއް ދިޔަވެ. ދެން މި ބޮޑެއް އަހަރެންކަށް ނޭނގުނެވެ. ވާ ހުރިއައިގުޅުމުން ހަސްފަތާގައި ބޮޑުވުމުން ޝަރީފާއަށް އަހަރެން
ބޮޑައިގެން އެހެނެއް މަޖުބޫރުވިކަން ފިސްނުނެވެ. ގޮތަށް ބުނެއްވީ އަހަރެން ބަލައިލިއަސް ކަމަކުރެވެ. އެއީ ކުރިޔަކަށް ނޫނެވެ. އެއީ
މާބަނޑު ދެ ކުދިންނަކެވެ. ވާނީ އެވާ ކަމެއް ހިޔާކުރާކަމެއް އަހަރެންކަން ނޫނުކުރެވެ. އެފާހަގި މި ދިނިއެއް ފުރާނައަކު
އަފުއްކުރުގެ ފުރިހަމަ ލިބުނީއެވެ. ހިތާމަކުރަނީ މި ފަރު އަނިޔާވެރި ފިރިހެނާ އެކު އެދުން ވެއްޖެ ނަމަ އަހަރެންގެ ދުވާލާ
ލިބޭ ކުދިންގެ ހަޔާތް ވެސް ބަރުބާދުވެދާނެއެވެ. އާނއެކެވެ. އަހަރެން ހަނދުމަކުރެވިފާނެއެވެ. ނަމަވެސް އެ މައިދާނުގެ
ހަމަޖެހުމެއް ލިބުނު ހިތްޖެހިކުރެވޭ އުނދަގޫ ކަމެކެވެ.

އަހަރެން ބަލައިލުމަށް ޝަރީފާ ދިޔައެވެ. އޭނާގެ މޫނުގެ ކުރަ ޙުއްސުވެއްޖެ ކަހަލައެވެ. "ނަހަމަވަން ކަމާ މި
އުފަންކުރަން އުޅޭ އަނބު ކުއްޖެއް ވެސް ނޫން ދޯ؟" ޖެހިބަރުގެ ކުރިމަތީގައި އޭނާގެ ދުލުން ބޮޑުކަކުރި ވިހަ ބަސްތަކުގެ ދިނު

އަމާޒުވީ އަހަރެންގެ ހިތަށެވެ. ހަމަ ހަޔާތުގައި ފެށި ސަފަރު މި ދެ ތުއްތު ކުދިންނާއި އޭނާގެ ޙާ ކަމުގައި ގެއްލުނުކަމަށްވަނީހެއްތޯ؟ އެހެން ހަދަން ހެޔޮވާނީ ކިހިނެއްހެއްތޯ؟

ޔޫސުފް އަޅުގަނޑު ބޭރަށް ދިޔަ ސަފަރު އަންނާނެކަން ނޭގުނެވެ. ބަނޑުހައިވެގެން ގޮސް ހޮސްޕިޓަލްގައެވެ. ނަމަވެސް އަހަންނަށް ފިލާދީފައިވާ ގޮތުގައި ޖަރީދާ ހަވާލުކުރުމުން އަހަރެންގެ ދޫނި ދަރިފުޅާ މުޅިގަތެވެ. އެ ކުއްޖާފުޅު ހުރީ ކިހިނެއްބާއެވެ؟ އަހަރެން ނާންނާތީ ދޫނިބާއެވެ؟ އަހަރެންގެ ކުރިމަތީގައި ފެށި އެ މިހެން އެ ކުއްޖާއަށް ހަދަނީ ބޭނުންހާ ގޮތަކަށެވެ. ނޫނީ ތަންއޮތުގައި އަމަޖުކުރާނީ ހިތްހުރިހާކަމެއްހެއްތޯ؟ ކޮބައިތޯ ބަލައިލަން ގުޅާ ޔޫސުފް ފެށި އެތި ނަމަ ނޫންހެއްތޯ؟ ނަރުހުންގެ ކައިރިން އާދޭސްކުރީ ގެއަށް ރޯނުފުމަށް އެދިއެވެ. ނަމަވެސް އެ ކޮރިން އެއްބަސްއެއްނުވިއެވެ. އަހަރެންގެ ހާލު ސީރިއަސް ކަމަށް ބުނެދެވެ. ބައިގެން ދިޔުމުގެ ފުރުސަތު ބޭނު ވާހަކަ ބުނެދެވެ. ބޭރުސަތުބާ ކުރުމަށް އެންމެދިނީއެވެ. ދަރިފުޅުގެ ބަކައި ފިޔަވައިގެން ހަސްފަތާވެސް ނުކުތް އެ ދެފަސް ހިތުގައި މުޅި އުމުރުދުވަހު ބެންފަހުންގެ ޒަމާނުގައި ހުންނާނެއެވެ.

ވިއްސާލި ދަރުބާރުގައި ސަފަރުކުރި މާދުރާން ޖެހުނެވެ. އަހަރެންނަށް ޔޫސުފް ދިޔައީ ދިއުމަށް އާދޭސްކުރުމުން އޭނާ ބޭނުންފުޅުގެ ނަމަ ފަރިތާގެ ގޮތް ބެހުމުން ޔޫސުކޮށްދޭން ކަމުގައެވެ.

ބަނޑުގައި އަގާ ވާނާ އޭނާ ދެ ރޮ ފެށި ނިންޖަހަ އަތޮފަދާހު ހިތައިގައި ވާ ކަހަލައެވެ. ނިކަމެތި ހާލަތުގައި އެނދުން ނުކުތުފުވިއްޔާ މިއަދު ދަރިފުޅުގަން ކާން ފެށި ނުދެފުނެވެ. ބަދުގެ ހުންނަނީ އަހަރެންގެ ކޮޅުރާ ފެންސާހަކަން ތުޅު ދުރުކަން ފިޔަކަފުގައި ދަރަ ހިތުވަރު ފެށި ނުތެވެ. ހިތާހިތުން މި އަނިޔާވެރިކަމުގެ ހާލަތުން ސަލާމަތްވުމަށް ދުއާކުރަމުން އެދި އައްލާހުގެ ހަޟްރަތުގައި ދެންނެވީމެވެ.

ބަނޑުހައިވުފުމާ އެކު ދަރިފުޅު ދޫނި ފުރިއެވެ. ގިސްލަ ގިސްލާލިއެވެ. އަޅުން އަޑުނަގައެވެ. މިއަދު ހެނދުން ބޯއި ކަރުހަމަތަރިސް އެކު އެ ދަރިފުޅު ހެންޕީވާ ތަން ބަލަން އޮއްސުން ނޫން އިތުރު ކަމެއް ނުކުރެވުނެވެ. ވަރަށް ހިތްވަރުކޮށްފައި ތިބޭނީމެވެ. ބަނޑުން ނުލި ދިމާޔާ އެކު ހިނދުކޮޅު ހުރުމާ ކަމެއް ނުކުރެވެ. އެއް އަހަރުގެ ދަރިފުޅު އުނގަނޑުގައި އެއް އަޑުން ޖަހައިގެން އަނެއް އަޑުން ބަނޑުގައި އަތް ބާއްވައިގެން ދިޔަ އިރު އާހެއެވެ. ތަޅުމަކަށްފައިވެއެވެ. ހައިރާނެވެ. މިޔޭ ފަރިތާގެ ޖެއްސުމަކަށް ނުކުމެ ނިވާނެއެވެ. ދަރިފުޅު މަސައްކަތްކުރުމުން ގޮސް ކޮޅިއަށް ވަނީމެވެ. އެރުފެށި ބުނީއެވެ. އެ ދަރިފުޅު ކޮ ތަން ބެލުން އަހަންނަށް ވީ ކުޑަދަރަ ވާ ވަރަށް ފޮނި ތަދު ހުރި ކަމަކަށެވެ. ބަނޑުގައި އަޅުވަން ދިޔަ ފަން ފެށި ހުސްދާން ނިކުމެ ކަހަލައެވެ.

ކުއްލިއަކަށް މިހާރު ވަރަށް ބާރަށް ދޮރުގައި ޖެހިއެވެ.

"ކާފަ ދޮރު ކަމެއް. އެ ސޮރު މައިމިރުހާއަށް! ދަރުނަވާތު ކުރުވޭ ވަރަށް ފެށި ނޫން!" އެ އަޑުގައި ވީ ދުރުވެރިކަމެވެ.

ހިތްވަގައިގެން ދިޔަ ކަހަލަ އިހުސާސެއް ކުރުވިނެވެ. ލޮގެ ކުޅެއްގައި ފުށުން ނޫން އިތުރު ގޮތެއް އަހަރެންނަކަށް ނެތެވެ. އެހިއަކަށް އެދި އެތިއިއަށްދަކުވުނު ދަރަނަ މިހާރު ފެށި މި ރަށުގައި އުދާ ނަމަކާއެވެ. ތިޔެރިބާ ގާތަށް ދާން ވަރަށް އަހަރެންގެ ހަރިގަނޑުގައި ނުތެވެ. ކުރުވުނާ ފެށި ކަމާ ދަރިފުޅު ގާތުގައި ބަނޑުކާރުލުވެއެވެ. އެދުން ގޮސް މި ވަރުބައިގާ އަދި

ދަރިފުޅަށް ނިދުން އިރު އަހަންނަށް ބަލަން އިނދެފުޅި ކޮންފަރިއްޔާ ފަދައިންނެވެ. އެ ދަރިފުޅު ދުނިޔެއަށް އުފަންވީތާ ދުވަސް ބާރަ ހަތްދުވަސް ނުދުވެނިއްޔެވެ. އަހަރެން މަޑުކަން ފުދުގެ އިމުވީތޯ ފޮއިލެވިހެއްޔޭތޯ؟

އަޅު ދުވަހަކަށް ދުނިޔެ މަޑުހަޓާ ކިޔުމާ އެކު އެންމެ ސިކުންތެއް ފަހު އަހަރެން ތަނެއް ނުކުތީމެވެ. ގަޑިގައި ނޫޅޭ ބާރު ފަހު ހެދިމެވެ. ކަރިން ހިތްވަރު ނުން ދަރިފުޅު ގޮވައިގެން ގޭން ނިކުތީ އިރު އަމިގައި އޮތީ ހަމައެކަނި ދަރިފުޅުގެ ނޫޅޭގާއި ބޮޑުވި ތަޅިފައި އޮތް ކެޑިކެޑި ކޮތަޅުކަމެވެ. އަހަންނަށް ތިއްބީ ގޮއްސް ނުކުންގެތެވެ. ބާރަށް ނިކުންނަނީ ހަމައެކަނި ސަލާމަތާ އެކު ކަރުނަ މަގުބަހާ ފަސް ނުހަނު އަވަހެވެ. ދެ ތިން ގަޑިއިރު ހިނގުމަށް ފަހު އިސްފަހަތުގެ އެ ގެއަށް ދުވެއްޖެއެވެ. އޭރު ބަނދުގައި ރިސް ވެރިން ކަރުނަތައް ހިފެހެއްޓިފައިނީ ހަމަ ކިރިޔާއެވެ.

"އަނބަ! ދަރިފުޅުގެންތަ؟ އާދޭ މި ކޮޅު ކާވަން!" އަހަރެން ފުނމާ އެކު ތިއްބީ މަޑުހަޓާ ހިނދުންވާ އެކުއެވެ.

ދަރިފުޅަށް ކޮޅު ލޮލި ވަރަށް ހެނދުވަރެވެ. އެ އަމީ ބޮޑު ކޮޅުގެ ދެބައިކޮޅުގައި އެއްބައި އެ ސޯރު ހުސްކޮށްލި ނުހަނު ހަލުވިކަމާ އެކުއެވެ. ތިއްބީ ހިކުރި އެ ސޯރަށް ކޮޅު މިރުވި ކަމަށެވެ. އެ ސޯރަށް ދެން މިގެ ކޮޅު އަތަށްދޫކުރުމާއި ކިޔާ އަހަރެންގެ ކޮނޑުގައި ހިފައިލި އިރަށް އަހަރެންގެ ހިތުގައި އުފަލި އަރައުފާތާ އިހުސާސްތައް ބަންދުނު ކަހަލައެވެ.

ވަރަށް ކެތްކުރުމަށްފަހުއެވެ. ފިރިމީހާގެ ހައްދުގައިއެވެ. ދަރިންނަށް ޖަހައެވެ. ނަމަވެސް ދުނިޔެ އަހަންނަށް ކެތެއް ނުވާނެއެވެ. ފިރިމީހާއަށް ޖަހައި އަމިއްލަ ނަފްސު ގެއްލޭނުކުރިއައް ކަމަކު ދަރިންގެ އުފާތަކަކަށް ހުރަހެއް ނާރާނެއެވެ. އަސް ވެއްދިޔައަސް އަހަރެންނަކީ ތަމަން ވެއްޖެން މިހެއް ނޫނެވެ. ހިތުގައި އަބަދުގައި ތިއްބީބަލަން ހުރިހާ ވާހަކަތައް ކިޔައިދިނީމެވެ. ފިރިމީހާގެ އަނިޔާވެރިކަމެވެ. އެ ހުދުދުހަމަތު ފެރިހާގެ ގޮތަގަސްޖެވެ. ގެންގޮސް ފިހެރުމަކެވެ. ތިއްބީބާގެ މާސްމަތީގައި ހުރި ސިފުން ދުވަހަކު ހަނދާނުން ނެތިފާނެއެވެ. މަގު ދަރިއާ ކިއަޅައި އަޅުވަރައިގެ ތަޅުވަރައިގަޑުމަށް އެވަރު ދުވަހަކު ފަހު މިހެއްގެ ފަރުވާން އަހަންނަށް ތިމަން ހަމައެކަނި އޮތްތާ ބާނބަސް ކަރުނަ ނުވާނެއެވެ. ދެ ބަފައިން އެބަރު އިރުކޮޅު ފެނުނު ތިބުމަށް ފަހު ހިތްވަރުކުރުމުގައި މެދުވެރިވެވެ. ތިއްބީ އަހަރެން ރަނގަޅު ފަށްވުމުގެ އިންތިޒާރު ހަމައެކަނި އަހަރެސްސެވެ. އެވަރު ނަސޭހަތް ދިނުމަށް ފަހު ސަލާމަތުން ނޫނީ އަހަރެން ފުރަން ފަށްތި ދުވަ އެ އަސްލުގެ ދަރިގައި ބާރުވެރިވި އެވަރު ކަރުނައަތް ހުއްޓެވެ. ހިތްވަރުކުރަން ބާރު އަހަރެންގެ ގައިގައި ފުރުމި އިރު އެ އޭ ޒިދުތުރު އަރާއެވެ.

މަންމަ ފުނމާ އެކު ބައްދައިގަންނަވެ. އަޑުން އަޑުނގައި ރޮންފުރިމެވެ. ހިތްގައި ހުރި އުފާސްތަކެއް ބާރުކުރުމުން ދިޔަ އިރު އަހަރެންނަށް ވުރެ ބާރަށް މަންމަ ރޮމުން ގޮސްދިޔައީއެވެ. ކުރާން ސަލާމާތަކެއް ބައިވަރެވެ. ނަމަވެސް އެންމެ ތަފުޓެއް ފަސް ދުވަހަކު ނޭވެ. ރަނ ރައްދުވުން އަހަރެންގެންނަށް ބަލަން ބޮޑު ކަންބޮޑުވެފައިވާ ނަޒަރެއްސްނެވެ. ނަމަވެސް މިއަދު އެއިން އެއް ކަމަކަށް ފަސް އަހަރެންގެ ފުރާވާފައި ނުވެވެ. މާ ގިނަ އިރުތަކަށް ނުވެ ސަލާމަތުގެ ކެޔޮ މަންމައަށް އަނބުރާއްޖެއެވެ. އަހަރެން ހިކުރި އާދާ އަހަރެން ގެންދަން މަސައްކަތްކުރާން ކަމަކަށް. ނަމަވެސް އާދާ ކަންބަލުކުރި ދިގު އިރުކަމަކަށް. އަދިވެސް މި މައްސަލަ ދި ފުރާނައާއި އާދާގެ ހަރަކާތްތަކެއް ބަޔަކަށް ގޮސްފައި ނުކުރިއައެވެ. އަދިވެސް ހިތު ރުޅިއާ އެކު އަހަރެން މިނިވަންކުރިއައެވެ.

ނަމަވެސް އަހަރެންގެ ހިތަށް ކުޑަ ވެސް އަސަރެއް ނުކުރެއެވެ. ލިބުނީ ކުޑަ ހިތްހަމަޖެހުމެކެވެ. އެ ނުދަންނަ ރަށުގައި މި ތިބި ކުދިން ބެލުމަކީ އަހަންނަށް ވާނީ ކަމެއް ނޫނެވެ. އުކަނިވެރި މައްޗެއްގެ ގޮތުގައި މީހުންގެ ފައިދަށުވެގެން ވެސް ދެރިން ތަރުބިއްޔަތުދީކުރަމުން އަޖުމުކަނިސާއެއީވެވެ. އަބަދު ވެއްޖާ މާޒީގެ އުފާވެރިކަން ކާމިޔާބުވެނަސް ދެރިން އުފާކަންތަކުން ވަރުދުވީމުވެ.

އެއް އަތަށް ރާ ގެނައިފައި ހުރި އިރު، އޮކްސިޖަން ވެސް ގެނައިފައި ހުއްޓެވެ. އެ ވަގުތު އަހަރެންގެ ހިތުގައި އަގަދުން ދިޔަ ވޭން ހިޔާން ހަނދަރުކަށް ނުވެވޭ މިޔާން ތަފާތުކަރާތް މި ދުނިޔެއަށްމަޖީ ނުހުށަހާހުށަހަޅާކަން ކަރަހަކަރާ. ދުނިޔެ އަހަރެންނަން ދުވެންދާ ޖަހަހު ބޮންޖެހިލައި މިއަދު ވަނީ މާމުލީ ފަރައިހުންނަވެ. އެއްފަހަރު އަހަރެންގެ އަލުގައި ބާރަށް ހިފަހައްޓައިގެން ހުރި މަންމައަށް އަސްއެފަހަރު ކައިރިގައި ހުރި އަސްދުގައި ނިދައިފައި އޮތް ލޮބިލޮބި ދަ ފިލްކާކަން ބަރަކަތް ގެއްދުރެއޭވެ. އާނއެކެވެ. އަހަރެންނަން އެނގެއެވެ. އަހަރެންގެ ވަގުތު ހަމަވީއެވެ. އަޖަލް އައިސް ޖެހިއްޖެއެވެ. ބަލިވެއިން އިރު އަމިއްލަ ނަފުސަށް ސަލާމުކަން ދެވުނު މިންވަރު ކުޑަކަމުންނެވެ. ނަމަވެސް މިއަދު އަހަރެން އެ ކަމަށް ފަރުވާލެއް ނުބަހައްޓަމެވެ. ތޮއްތޮތްތޮތް ތިބި ފުރާނަ މި ދުނިޔެއަށް އުފަންކުރިއްޖެއެވެ. އެ ކުދިން ތަރުބިއްޔަތުކުރަން ހުރި އަހަރެންގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ދީދީ ޝަހާދާތް ނުފުޅުއައްގެވެ. އިސްލާމްދީނުގެ ރިވެތި އުސޫލުތަކުގެ މަތީން އެ ކުދިން ބޮޑުކުރާނެ ކަމުގެ ނަސޭހަތްތަކާއި އިބާރާތެވެ. ހިތާމަކުރުވެސް ހަމަ އެކަމާ ކަމުގައެވެ. އެ ކުދިން ބޮޑުވާ ތަން އަހަރެންގެ ލޯމައްޗަށް ފެނުމުގެ ފުރުސަތު ނުލިބޭނެއެވެ. އެ ބޮޑުކުރުމުގެ ދެ ފުރާނަ މަންމާއާ ހަވާލު ކުރާ ހަނދާނުގެ ބަރުވިކާ ފޯރާ ދެކެ ހިތްވަރު ދީ ހަތަރު ނުނިކުތްނައްނޭ ތެދެވެ. ނަމަވެސް އެއީ އެ ކުދިންގެ ބަރުވާ ބޮޑުވަމުން ސަލާމަތާ ކުރިއެރުމުގެ ހިތްތަކެއް ކަމުގައި ގެޓްވިއްޔާ ފުދޭނެއެވެ.

އާނއެކެވެ. ކަނިވެރި ފުރުސަތެއް އަހަރެންގެ ވާހަކައިން އަސަރުގަދަކުރާނޫނެވެ. ނަމަވެސް އެއްގަމުގެ ހިތުގެ ފެށިއެއް ނަމަ އަހަރެން ކުރި ހިތްވަރަށް ސާބަސް ދޭންއެވެ. ޝަރީފާގެ މަދިގައި ބަދުމަން ފަހު ވެސް އިސްލާމްދީނަން ޖަކައި އަހަރެންގެ ހިތުގައި ދެލިފައިވާ ގަދަރު ފަސޭހައް ނުކުރެވެނެވެ. އެއީ އެންމެ ފުރިހަމަ ހަމަހަމަ ދީނެވެ. ބަޔަކު ދީނުގެ ނަމުގައި ޖެހިލާމަޔާކާ ހިންގުމަކީ ދީނަން ނަފުރަތުކުރެވޭނެ ޖެހިޅު ސަބަބެއް ނޫނެވެ. ނުބައި ފިރިހެނަކާ ޖެހި ހަށިން ބަރުބާދުވެލި ކަށްދެލި ފިހާވަން ނަފުރަތުކުރެވޭނެ ލިބޭން އުޖަރާއް ނޫނެވެ. ފިހާރައްގައި ވެސް އަހަރެންގެ ހައްގުގެ ގައުމެއް އަހަރެންގެ ފިރިމީހާ ވެދާނެބާއެވެ؟

މަޑުމަޑުން ދެ ލޯ މަރައިލީމެވެ. ދުލުން ޝަހާދަތްކިޔުމެވެ. ސާބިތުކަމާ އެކު އަހަރެންގެ ހިތުގެ އެންމެ ފުންމިން ކޮޅުން ހިތްވަރާ އެކު ޝަރަފުވެރިވެވި ހާލުގައެވެ. އޮކްސިޖަން މާސްކުގެ ބޭނުން ކުރުމެނެވެ. އެ ވަގުތު މަންމަ އަޑުން ނަމާ ކަންފުރިއެވެ.

"ސަލާ ވަރަށް ހިތްވަރުކޮށްދީ. ދަރިފުޅާ ގެދު މަންމަ ފަހުރުވެރިވޭނެ. ދަރިފުޅު މަންމައަން ދައްކާވައި މި ދިނީ ސާބިތު ހިތްވެގެ ހިތްވަރު". ކުރިހިނގައިގާ އެ އަޑުން މަންމަ ބުނި ޖުމުލައަކީ އެންމެ ފަހުން އަހަރެންނަން އިވުނު ޖުމުލައާ އެއީއެވެ.